

Forfatter: Ewald, Johannes

Titel: Udrag fra Levnet og Meeninger (DK)

Citation: Ewald, Johannes: "Herr Panthakaks Historie og Meeninger", i Ewald, Johannes: *Herr Panthakaks Historie og Meeninger*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1988, s. 113. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ewald01dkval-shoot-idm140540297252768/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Herr Panthakaks Historie og Meeninger

Jeg kan, for at være saa sandtue, som jeg har lovet at være det, kun meddeele mine Læsere faae Træk, af min da værende Fornøielse, det er at sige ikke fleer, end dem jeg meget nøyagrig erindrer – Vilde jeg overlade mig til min Pinsel, skulde IndbildningsKraften let forføre mig til at skildre den saaledes, som mig nu synes, at den ved sig en Løylighed burde ytre sig, i Stedet for at skildre den, som den virkelig loed sig see

Da jeg havde lagt mig saa fördeclagtigt, som jeg kunde; og i nogle Minuter med en taus Henrykkelse igjennemtænkt, følt, nydt alle min Tilstands Lyksaligheder; saae jeg mig om efter en Steen; og da jeg snart fandt en, sloeg jeg med et af Vellyst, af Mod, af Overgivenhed svulmende, brusende Hjerter, Halsen af min Flaske – Ikke Alcimens Søn, da han havde slaact alle Hovederne af den Lernæiske Slange, blev saa belønnet saa lykkelig, saa stolt som jeg, da jeg havde halshugget min uskyldige Yndling – Han fandt kun en stinkende, dræbende Gift i sin Fiendes Hovedløse Krop, og af min arme henrettede Vens Hals flød en balsamisk Saft, som lovede, som skjænkte mig et nyt Liv, og ligesaamegen Selv-Tillid, som om jeg, lig hiin Helt, havde dræbt et Uhyre –

Herved advares alle og enhver af de Skribenter, hvis Udarbejdelser har eller kan have den mindste Indflydelse paa Hjertet – de allene undtagne, som befatte sig med at forfærdige Strids-Skrifter, Blat und TrauerBühnen, og Spaadomme om Verdens UnderGang, – at de aldrig arbeide, naar de har Anfald af Gicht, aldrig i et Kammer, hvor der er megen Gjennemgang og mange Fluert, og aldrig længere end tre Timer ad Gangen – I dette Øyeblik har jeg udfundt denne Regel, og den allene har frelst Livet paa den nysanferte Clunntarids-sæchidske Lignelse; som jeg ellers skulde have slettet ud, om den og havde kostet mig Reenskrivningen af et heelt Ark – Men nu skal den blive staaende til et advarende Exempel, til et Vidunder, til en Skræk og en Afsky for alle følende Skribenter, der ønske at meddeele deres Læsere, nyttige, glade, ædle og store Følelser – Jeg vil ikke engang tale om det kolde, det søgte, det urigtige og urimelige deri – Men ret alvorlig mine Herrer, troe De, at den ærlige Mester Gotskalk, eller at vor store Anatomicus Herr Doctor Skelett, eller at en Slagter, en Martyrolog, en Engelsk Tragoedieskriver i en Hast kan udklække fleer grusomme, blodige, vemmelige – troe De at en Forræder, en Judas kan tilveyebringe fleer uædle, afskyelige Begreb; end denne

korre Lignelse, endskjønt kun Hændelsesviis opvækker? – Hvor uværdig er den min Høy? – Hvor uligt er ethvert Træk deraf min daværende GemytsBeskaffenhed –?

Maae da Sjælen altid opløfte sig over sin Sphære for at naae Dyden og ædle Tanker? – Eller kan Smerter, kan Fortrædenhed og Træthed nedtrykke den indtil nædle og grusomme? – Det er et vigtigt Spørgsmaal, som jeg nu er for træt til at undersøge –

Jeg vil ønske mine Læsere en god roelig Nat – Jeg vil forfriske mit Hjerte, ved at snakke en Times Tid med vor Onkel Bobby, og med den æriige Corporal Trim – Og i Morgen vil jeg vende tilbage til min Høy –

Høyen

Jeg dreyede mig, med Flasken i Haanden om imod Norden, imod vort lykkelige Danmark; som dengang, i forbigaaende sagt, syntes mig det ulykkeligste Land blant alle, fordi det havde ingen Krig, ingen Bjerger, ingen Skovrovvere, ingen vilde Dyr, og overalt ingen Materie til Eventyrer – – Øster-Søen, Gudvære lovet et heelt Hav er os imellem – sagde jeg ved mig selv – De skulde have ont ved at naae mig; om de vilde – jeg kunde være i Algier, forend de kom her – – Min arme Broder! – din Lykke er spildt! – men min er tryk – min skal de ikke meer hindre! – o min Moder! – dersom du nu kun vidste – kun kunde forestille dig, hvor jeg var – hvor lykkelig jeg var! – Men vær kun roelig! – vær ikke bekymret for mig min kjereste Moder! – Snart, snart tænker jeg, vil De faae at see af Aviserne, at Deres Johannes, var en ganske anden Person end De tænkte – Eller naar jeg nu skikker Dem det kostbarste af det Bytte, som jeg gjør ved en eller anden Leylighed; da vil det glæde Dem – da vil De vise det frem til Deres Venner, og prale deraf, og sige min Johannes tænker dog paa mig – Ja evig, evig tænker han paa dig, min inderlig elskte Moder – Tak, tusinde Gange Tak, for alt det gode du har viist mig fra min spædeste Barndom! – Nu, da jeg GudskeeLov ikke meer trænger til dig; nu vilde jeg ønske, om det kunde skee dig uskadt, at du snart maatte trænge til mig; at jeg dog kunde viise dig, hvor taknemmelig jeg var – hvor høyt jeg elsker dig – Imidlertid lev vel min sødeste Mama! – klukklukklukkluk – lev evig vel, lev lykkelig, og elsk Deres